

JÁTÉK A MUNKÁSOK JOGÁIÁRÁL:

ZENELEJÁTSZÓ- ÉS JÁTÉKKONZOLGYÁRTÁS KÍNÁBAN

A hordozható zenelejátszók forradalmasították zenehallgatási szokásainkat. Általánossá vált otthonainkban a videojáték-konzol. Az elmúlt néhány évben a fiatalok növekvő igényei szerint exponenciálisan nőtt a digitális eszközök gyártása. Viszont a fejlődő világ fiataljainak, akik elektronikai kellékeinket készítik, az élet nem olyan szórakoztató. Kínában, ahol a világon a legtöbb MP3-lejátszót és játékkonzolt gyártják, sok munkástól tagadják meg elemi jogait.

LEGYEN MÉLTÁNYOS!

A legtöbb nagy márka az elektronikában etikai kódexet fogadott el, amelyben kijelenti, hogy garantálják a munkások jogait. Am a makeITfair kutatása szerint a valóság nagyon másképp fest. Ráadásul az iparágban tapasztalható szakszervezet-ellenes tevékenység különösen megnehezíti a munkások helyzetének javítását. A makeITfair sürgeti az elektronikai vállalatokat, hogy vállaljanak felelősséget azért, ha a beszállítói láncukban sérülnek a dolgozók jogai, és törekedjenek azonnali javulásra.

KÍNÁBAN NEM MULATNAK A MUNKÁSOK

A makeITfair végezte az egyik legelső vizsgálatot a z MP3-lejátszókat és videojáték-konzolokat gyártó üzemekben. Négy gyárat vizsgáltak Kína Guandong (Kuantung) tartományában. Ezek az Apple, a Microsoft, a Motorola, a Philips és a Sony számára készítenek részegységeket. Az eredmény riadalmat keltő:

- >> **Fiatal munkásokat zsákmányolnak ki:** mind a négy gyár 16–18 éves diákokat vett föl gyakornoknak néhány hónaptól egy évig terjedő időszakokra. A rendes alkalmazottakhoz hasonlóan kellett éjszakázniuk és túlórázniuk. Mivel a diák gyakornokoknak (a munkahelyi balesetbiztosítást kivéve) nem jár a szokásos társadalombiztosítás, olcsóbbak a munkaadó számára.
- >> **Szerződéssel dolgoztatnak:** egyre inkább terjed az időszakos foglalkoztatás ügynökségeken keresztül, és ez tovább erodálja a dolgozók jogait. Az időszakos munkásnak kevesebb juttatás jár, mint állandó kollégáiknak, és béréből gyakran levon az ügynökség.
- >> **Alacsonyak a bérek:** a munkások létfenntartását nem fedezi a rendes munkanapokon megkeresett összeg. Sok dolgozó kénytelen spórolásból szűkös munkásszálláson lakni, ahol gyakran több tucat ember osztozik egy fürdőszobán.
- >> **Rengeteg a túlmunka:** a munkások rengeteg túlórára kényszerülnek, hogy megéljenek. A makeITfair által vizsgált gyárakban a túlóra elérte a havi 120 órát, ez pedig a kínai munkaügyi törvény súlyos megsértése.
- >> **Egészség és biztonság:** mind a négy gyárban egész hónapban váltott, gyakran 11 órás műszakokban kellett dolgozni. A négyből két gyárban a szalagnál dolgozóknak állniuk kellett. Néhány forrasztó részlegbe dolgozó munkás arról számolt be, hogy mérgező gázokat lélegez be és szédül.
- >> **Büntetést kell fizetni:** az egyik gyárban a munkások heti hat napon át napi 11 órát gürölköttek, ám ha elaludtak, megbírságotlák őket. A négy gyárból háromban alkalmazzák büntetésből a bérlevonást.

A MAKEITFAIR JELENTÉSE A KÍNAI, MP3-LEJÁTSZÓKAT ÉS JÁTÉKKONZOLKAT
KÉSZÍTŐ GYÁRÁKBAN URALKODÓ MUNKAKÖRÜLMÉNYEKRŐL A
WWW.MAKEITFAIR.ORG OLDALON OLVASHATÓ.